

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење Закона о контроли државне помоћи садржан је у члану 97. став 1. тачке 6. и 12. Устава Републике Србије, којима се утврђује да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, развој Републике, политику и мере за подстицање равномерног развоја појединих делова Републике, укључујући и развој недовољно развијених подручја, организацију и коришћење простора и научно-технолошки развој.

II. Разлози за доношење закона и циљеви који се остварују

Важећи Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) донет је 2019. године, са почетком примене 1. јануара 2020. године. Током примене у пракси уочена је потреба да се поједина значајна питања из области државне помоћи уреде на прецизнији и свеобухватнији начин, као и да се одређене одредбе додатно разраде ради обезбеђивања јасног правног основа за потпуну и ефикасну примену правила о контроли државне помоћи.

Основни разлози за доношење новог закона јесу прецизирање и допуна појединих одредаба, у циљу ефикаснијег спровођења у пракси, и увођење нових правних института из области државне помоћи у правни систем Републике Србије, а у циљу потпуне хармонизације са прописима Европске уније у области контроле државне помоћи.

Обавезе Републике Србије у области државне помоћи у вези са приступањем Европској унији, проистичу из члана 73. Закона о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 83/08), као и мерила за отварање Поглавља 8 – Политика конкуренције. С тим у вези, новим законом се постиже додатно усклађивање са правним тековинама Европске уније у области државне помоћи, јачање оперативне независности Комисије за контролу државне помоћи, већа транспарентност у раду Комисије и додели државне помоћи, испуњавање обавеза у вези са усклађивањем неусклађених шема државне помоћи, унапређење правног основа за ефикасно спровођење правила о контроли државне помоћи у пракси, и др. Такође, овај закон ће допринети испуњавању препорука Европске комисије, садржаних у извештајима о напретку Републике Србије, извештају о спроведеној Peer review мисији у области Поглавља 8 и другим актима.

Овим законом преноси се одговарајући институти предвиђени чланом 107. Уговора о функционисању Европске уније (УФЕУ), као и Уредбом Савета (ЕУ) 2015/1589 од 13. јула 2015. године о утврђивању детаљних правила примене члана 108. УФЕУ (у даљем тексту: Уредба Савета (ЕУ) 2015/1589), али и Обавештењем Европске комисије о појму државне помоћи из члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније (ОЈ С 262, 19.7.2016).

Кључне новине овог закона у односу на важећи закон су изложене у даљем тексту.

Проширена је и прецизирана дефиниција шеме државне помоћи и уведена одредба којом се временски ограничава трајање шеме. Такође, овим законом се утврђује обавеза давалаца државне помоћи да шеме државне помоћи ускладе са подзаконским актима које доноси Влада, односно Комисија, што ће ценити Комисија. На наведени начин обезбедиће се континуирано усклађивање са новим регулаторним

оквиром, чиме се постиже пуна законитост и усаглашеност са прописима о контроли државне помоћи.

Предлогом закона се по први пут дефинише постојећа и нова државна помоћ, да би се направила јасна дистинкција између државне помоћи коју је неопходно пријавити Комисији на оцену усклађености и државне помоћи која не подлеже обавези пријављивања.

Овим законом прецизиране су надлежности Комисије и обавезе давалаца у вези са доделом и контролом трошења додељених средстава државне помоћи.

Предложеним законом уводе се прекршајне одредбе ради обезбеђивања доследне примене правила о контроли државне помоћи.

Поред тога уводи се и обавеза давалаца државне помоћи да спроводе евалуацију утицаја додељене државне помоћи по основу шема, ради праћења остварених резултата и процене оправданости интервенција. На тај начин доприноси се унапређењу ефективности и ефикасности система доделе државне помоћи, као и већој транспарентности у располагању јавним средствима.

Такође се уводи и нова управна мера коју може да наложи Комисија, и то мера привременог повраћаја државне помоћи, којом Комисија, до доношења одлуке, може да наложи даваоцу државне помоћи да, без одлагања, предузме мере у циљу привременог повраћаја додељеног износа државне помоћи.

Измене и допуне постојећег закона нису могуће јер је потребно изменити више од половине чланова тог закона.

Доношењем новог закона биће прецизиране одредбе и отклоњене нејасноће које су уочене у примени, уз обезбеђење транспарентности у додели државне помоћи прописивањем јасних правила, а нарочито ће се ојачати капацитети Комисије која треба ефикасном применом закона да допринесе подстицању привредног развоја.

У циљу повећања транспарентности рада Комисије новим законом предвиђена је објава одређених одлука и аката Комисије у Службеном гласнику Републике Србије.

Такође, ради ефикасније контроле поштовања примене правила о контроли државне помоћи додатно се регулише питање спровођења непосредног увида, прописивањем поседовања и коришћења службених легитимација од стране овлашћених службених лица, као и питање сарадње са министарством надлежном за унутрашње послове у спровођењу наведене радње.

Пре израде Закона, анализирана су постојећа решења, а нарочито она која се односе на поступке пред Комисијом. Поступак пред Комисијом је посебан управни поступак који спроводи Комисија када поступа у управним стварима, али се предвиђа и примена Закона о општем управном поступку па је, стога, извршено усклађивање процесног дела Закона. Предложено решење садржи јасну дистинкцију између претходне контроле која се састоји у оцени усклађености прописа и других аката на основу пријаве и накнадне контроле која се изузетно спроводи по службеној дужности када Комисија има сазнања да помоћ није у складу са правилима о додели државне помоћи.

Усвајањем закона који се предлаже постигли би се сви напред наведени циљеви.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Члан 1.

Одређује се предмет овог закона. Закон уређује контролу државне помоћи у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту и услове којима се обезбеђује транспарентност у додели државне помоћи. Поред тога, закон уређује и положај, надлежности, организацију и овлашћења Комисије, као тела надлежног за контролу

државне помоћи у Републици Србији, њен положај у правном систему Републике Србије, начин организовања и функционисања, као и њен мандат. Такође, с обзиром да Комисија спроводи посебан управни поступак, овим законом се уређују општи услови, правила и мере за поступање у управним стварима.

Члан 2.

Утврђује се примена закона и то тако да се закон не примењује на помоћ (подстицаје) који се додељује у пољопривреди и рибарству. Наиме, наведено одступање проистиче из члана 73. став 9. ССП-а којим је јасно назначено да се одредбе о државној помоћи неће примењивати на пољопривредне производе и производе рибарства дефинисане у Поглављу II, Наслова IV ССП-а. Дакле, Република Србија није у обавези да контролише доделу државне помоћи у пољопривреди и рибарству до приступања Европској унији, при чему рибарство обухвата и аквакултуру.

Члан 3.

Овим чланом су дефинисани појам државне помоћи, шема и индивидуална државна помоћ, као и постојећа и нова државна помоћ. Из дефиниције државне помоћи је могуће утврдити да одређена мера представља државну помоћ уколико је додељује давалац државне помоћи, у било ком облику (инструменти путем којих је могуће доделити државну помоћ) и то само уколико су кумулативно испуњени следећи услови:

1) мера доводи до стварног или потенцијалног јавног расхода, што подразумева трошење јавних средстава из буџета Републике Србије, јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине и сл., при чему се под потенцијалним умањењем јавних средстава подразумева ситуација у којој се издају државне гаранције, које се могу, али и не морају активирати, али без обзира што се средства можда и неће утрошити, иста се свакако морају резервисати у буџету. Са друге стране, важна је и приходна страна буџета, те је државна помоћ и то када држава, путем, на пример, ослобођења привредног субјекта од плаћања пореза на добит, оствари мање јавних прихода него што би могла да оствари у нормалним околностима по том основу;

2) мера мора бити селективна у смислу да се истом фаворизује само један или група учесника на тржишту или се фаворизује производња одређене робе и/или услуге на тржишту (секторска помоћ), или се мера односи само на одређено подручје Републике Србије (регионална помоћ). Супротно наведеном је општа мера која се подједнако односи на све учеснике на тржишту, све производе и услуге и читаво подручје Републике Србије и иста не представља државну помоћ;

3) мера омогућава економску предност кориснику државне помоћи тако што му доделом средстава (или нпр. отписом дуга) омогућава побољшање финансијске ситуације и обезбеђује предност на тржишту у односу на конкуренте коју иначе не би могао да има у уобичајеним тржишним околностима. Такође, мера која поседује наведене карактеристике нарушава или може да наруши конкуренцију на тржишту, јер нису сви учесници у тржишној утакмици у истом положају. Није нужно доказати да је конкуренција стварно нарушена, већ је довољно да постоји опасност од њеног нарушавања;

4) мера мора да утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица ЕУ.

Шема државне помоћи је дефинисана на начин да представља акт или скуп аката (или њихове нацрте или предлоге) као што су закон, уредба, правилник, конкурс, одлука и др. који садрже правни основ за доделу државне помоћи а која се може доделити већем броју корисника који нису унапред познати, Појам шеме је проширен и на државну помоћ која се додељује на основу акта одређеном учеснику на тржишту али се додељује у неограниченом временском периоду и у неограниченом износу. Такође, дужина трајања шеме је ограничена на десет година како би даваоци сагледали ефекте шеме и након тога утврдили да ли је шема произвела очекиване ефекте и на

основу тога донели одлуку да ли ће донети исту шему или је потребно ову шему заменити неком другом.

Индивидуална државна помоћ представља помоћ која се додељује унапред одређеном кориснику путем одређеног појединачног акта, али и помоћ која се додељује одређеном кориснику на основу шеме помоћи која је претходно оцењена као усклађена, али која, без обзира на ту чињеницу, мора проћи посебну оцену Комисије.

Овим чланом прописују се дефиниције постојеће и нове државне помоћи да би се направила јасна дистинкција између државне помоћи коју је неопходно пријавити Комисији на оцену усклађености и оне државне помоћи која не подлеже обавези пријављивања.

Члан 4.

У оквиру овог члана побројане су врсте државне помоћи и јасно су прописани могући инструменти доделе државне помоћи, при чему се не искључује постојање и додатних инструмената.

Врсте државне помоћи су: регионална државна помоћ, хоризонтална државна помоћ, државна помоћ за заштиту животне средине и у области енергетике, државна помоћ у области културе и информисања, државна помоћ у области саобраћаја, државна помоћ за санацију и реструктурирање, државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса или друга врста у складу са прописима о контроли државне помоћи.

Инструменти доделе државне помоћи су: субвенције као бесповратна средства, али и субвенционисане каматне стопе на кредите, у смислу да држава покрива део или укупне трошкове камата, затим фискалне и друге олакшице које се односе на случајеве када се кориснику опрашта део или цео износ пореза на добит или друге дажбине које је у нормалним околностима дужан да плати, кредит и/или зајам даваоца државне помоћи дати по условима повољнијим од тржишних, затим гаранције државе, које су издате по условима повољнијим од тржишних односно по условима под којим их корисник никад не би добио од тржишно оријентисане банке или друге финансијске институције или не би могао да их уопште добије у нормалним околностима (нпр. ако се налази у тешкоћама).

Државна помоћ може бити садржана и у мери која подразумева одрицање од добити државе у корист привредног субјекта који је у њеном искључивом или делимичном власништву, уколико је то околност у којој профитно оријентисани власник не би поступио на исти начин и на који начин се том привредном субјекту увећава приход вештачким путем.

Државна помоћ је и отпис дуга, јер се на тај начин привредном субјекту умањују уобичајени оперативни трошкови.

Најзад, инструменти покривају случајеве када се држава налази у улози продавца или купца имовине. Наиме, свака продаја (или давање на коришћење) имовине у јавној својини по цени нижој од тржишне, кориснику омогућава умањење трошкова пословања, док свака куповина или коришћење имовине од стране државе по цени вишој од тржишне омогућава власнику те имовине да увећа своје уобичајене приходе. Потребно је нагласити и то да се под повољнијим условима од тржишних подразумевају и случајеви када држава даје своју имовину без накнаде.

У овом члану је јасно прописан „моменат доделе државне помоћи“, где се сматра да је државна помоћ додељена на дан настанка правног основа за доделу државне помоћи (датум усвајања акта, датум потписивања уговора, датум доношења прописа и сл.).

Члан 5.

Појам даваоца и корисника државне помоћи је ближе дефинисан овим чланом. Давалац државне помоћи може бити било који орган Републике Србије у чијој надлежности је доношење или примена одређеног прописа и који користи средства из буџета Републике Србије (као што су министарства). Међутим, осим са републичког потребно је обухватити и даваоце са покрајинског и локалног нивоа узимајући у обзир да и они имају одређену аутономију за доделу различитих облика државне помоћи у складу са законом. Такође, давалац државне помоћи може бити и свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима.

Обавеза даваоца државне помоћи је да врши контролу коришћења додељених средстава државне помоћи, односно, да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи. Државна помоћ која се додељује за намену која није у складу са донетим актом Комисије о оцени усклађености те државне помоћи представља ненаменски коришћену државну помоћ, о чему ће Комисија обавештавати државну институцију надлежну за послове ревизије.

Корисник државне помоћи је учесник на тржишту коме се додељује државна помоћ у било ком облику, односно свако правно или физичко лице које обавља економску делатност (производње или промета робе или пружања услуга на тржишту), без обзира на његову правну форму, начин финансирања и власничку структуру. Дакле осим привредних друштава, корисници државне помоћи могу бити и други субјекти као што су непрофитне организације уколико се баве производњом робе или пружањем услуге и тиме постају равноправни конкуренти другим учесницима на тржишту.

Члан 6.

Овим чланом се дефинише државна помоћ која се сматра усклађеном и то државна помоћ која се додељује ради отклањања штете проузроковане природним катастрофама или у другим ванредним ситуацијама. У односу на претходно законско решење новина је да се увек усклађеном државном помоћи сматра и државна помоћ која се додељује у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса која представља увек усклађену државну помоћ у смислу прописа којима се уређује додела те врсте државне помоћи.

За разлику од горе наведеног, државна помоћ може бити усклађена ако испуњава услове усклађености које ближе прописује Влада, а нарочито ако се додељује ради унапређења економског развоја подручја Републике Србије са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености, отклањање озбиљног поремећаја у привреди Републике Србије или извођење одређеног пројекта од посебног значаја за Републику Србију, унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији уколико се тиме озбиљно не нарушава, нити постоји претња озбиљном нарушавању конкуренције на тржишту, и коначно ради унапређења заштите и очувања културног наслеђа.

У изузетном случају ако додела државне помоћи за одређену намену није уређена одговарајућим подзаконским актом таква државна помоћ може бити усклађена уколико давалац државне помоћи докаже да позитивни ефекти државне помоћи превазилазе негативне ефекте државне помоћи, при чему та државна помоћ мора да доприноси унапређењу развоја одређене привредне делатности, мора бити примерена, односно циљ се не може постићи без доделе државне помоћи путем конкретног инструмента, пропорционална (сведена на минимум) и доступна јавности (транспарентна).

Члан 7.

Овим чланом се прописује рок и обавеза даваоца државне помоћи да усклади постојећу шему државне помоћи са новим подзаконским актом Владе односно подзаконским актом Комисије којим се уређује усклађеност државне помоћи.

Члан 8.

Овим чланом је прописано да помоћ која се додељује за обављање неекономских делатности које су у искључивој надлежности Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као што су војска, полиција, безбедност и контрола ваздушног саобраћаја, надзор против загађења, и других сличних облика искључиве или поверене надлежности не представља државну помоћ.

Накнада која се додељује за обављање услуге од општег економског интереса (УОЕИ) не представља државну помоћ ако испуњава услове да је обављање услуга поверено одређеним актом, да је висина накнаде обрачуната по унапред утврђеним параметрима и то тако да покрива трошкове настале обављањем поверене услуге и на крају да је привредни субјект коме су поверене услуге изабран у конкурентном поступку јавног надметања или уколико није да је накнада обрачуната на основу анализе трошкова сличног учесника на тржишту.

Такође, дефинише се правни институт који се односи на понашање надлежних органа Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и сваког правног лица које управља и/или располаже јавним средствима у одређеним случајевима као типични учесник на тржишту. Суштина је у томе да се органи јавне власти могу понашати као приватни инвеститор односно вршити различите трансакције – од улагања у привредне субјекте до отписа дуга привредним субјектима, под условима који би били прихватљиви за типичног учесника на тржишту у приватној својини, који послује у нормалним тржишним условима. Дакле, Комисија мора сагледати сваку трансакцију са становишта како би се понашао приватни, типични учесник на тржишту, односно њену исплативост за државу, а трансакције које за исход немају позитиван ефекат могу се сматрати да садрже елементе државне помоћи.

Гаранције даваоца дате по тржишним условима не представљају инструмент доделе државне помоћи, у супротном, гаранције које се одобравају на начин да одступају од уобичајених тржишних принципа као што је, на пример, одобравање гаранција без премије или на начин да износ гаранције покрива цео износ кредита или се гаранција одобрава учеснику на тржишту који је у тешкоћама, могу представљати инструмент доделе државне помоћи уз обавезу пријављивања Комисији на оцену усклађености.

Члан 9.

Овим чланом се јасно дефинише кумулација као правило, али и дужност да, пре него што додели државну помоћ, давалац утврди тачне износе државне помоћи које је потенцијални корисник добио у ранијем периоду за исти циљ и намену. На овакав начин давалац утврђује преостали износ државне помоћи која може бити додељена истом кориснику, а да се не прекорачи дозвољени лимит.

Такође, овим чланом је прописано на који начин се врши кумулација једне државне помоћи са другом државном помоћи када се додељују за исте односно различите оправдане трошкове, као и правила кумулације државне и *de minimis* помоћи, коју ближе уређује Влада.

Члан 10.

Уређује се институт помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи), као помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције, а која истовремено представља

изузетак од обавезе пријаве државне помоћи, док само постоји обавеза обавештавања Комисије о њеној додели.

Влада ближе уређује правила и услове за *de minimis* помоћи, горњу границу износа *de minimis* помоћи, кумулацију, као и обавезе давалаца и корисника *de minimis* помоћи.

Овај члан такође прописује обавезу даваоца *de minimis* помоћи да усклади постојећи акт којим се додељује *de minimis* помоћ са новим подзаконским актом Владе, односно подзаконским актом Комисије којим се уређује додела *de minimis* помоћи. Ако утврди да давалац није поступио у складу са овом обавезом, такав акт ће се третирати као шема државне помоћи у смислу овог закона и подлеже оцени усклађености.

Члан 11.

Прописује се положај Комисије као самосталне и независне организације која врши јавна овлашћења и има статус правног лица, и која за обављање послова из своје надлежности одговора Народној скупштини.

Члан 12.

Комисија има законом одређене надлежности од којих су најзначајније да утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи са правилима о додели. Неопходно је да прописи и други акти који представљају основ за доделу државне помоћи буду у складу са правилима о додели државне помоћи да се не би десило да државна помоћ чија се додела планира доведе до поремећаја конкуренције на тржишту. Поред тога Комисија решава о правима и обавезама давалаца и корисника државне помоћи, доноси подзаконска акта за спровођење овог закона, даје мишљења у вези са применом прописа из области државне помоћи, налаже управне мере и мере процесног пенала из овог закона, предлаже Влади преко министарства надлежног за послове финансија доношење предлога прописа којим се уређује контрола државне помоћи и прописа за спровођење овог закона, води регистар додељене државне и *de minimis* помоћи, и друге евиденције у складу са законом и обавља и друге послове утврђене овим и другим законом.

Члан 13.

Органи Комисије су Савет Комисије и председник Комисије. Председник Комисије руководи радом Комисије, представља и заступа Комисију, доноси акта и обавља друге послове у складу са прописима, док је Савет колегијални орган који у свом саставу има пет чланова и то председника Комисије и четири члана Савета. Све одлуке и акте Комисије доноси Савет, осим у изузетним случајевима када је доношење појединих одлука законом поверено председнику Комисије. Председник Комисије представља и заступа Комисију, потписује све одлуке и обавља друге послове у складу са законом, а који се односи и на радно правне односе са запосленима и руковођење радом органа.

Члан 14.

Избор органа Комисије поверен је Народној скупштини. Наиме, како би се обезбедила независност Комисије у пуном капацитету неопходно је да избор чланова Савета и председника не буде под контролом извршне власти. С тим у вези, Председника и чланове Савета бира и разрешава Народна скупштина на предлог надлежног одбора за послове финансија.

Избор органа Комисије врши се по јавном конкурс који оглашава надлежни одбор Народне скупштине, најкасније три месеца пре престанка функције председника Комисије или члана Савета истеком мандата или испуњењем законом прописаних

услова за пензију, односно у року од 15 дана од престанка мандата председника Комисије или члана Савета подношењем оставке или разрешењем, при чему оглас о јавном конкурс за избор органа Комисије објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и најмање једном средством јавног информисања које покрива целу територију Републике Србије, као и на интернет страници Комисије и Народне скупштине. Одређује се ко може бити биран за члана Савета и председника Комисије. Стручност и оспособљеност представљају критеријуме који обухватају поседовање теоријског и практичног знања из области државне помоћи, права конкуренције или правних тековина ЕУ, а које надлежни скупштински одбор може да провери.

Ако се на јавном конкурс пријави мањи број кандидата од броја који се бира или ако одбор Народне скупштине надлежан за послове финансија предложи мањи број кандидата од броја који се бира или ако Народна скупштина одлучи да не изабере председника Комисије или изабере мањи број чланова Савета од броја који се бира, Народна скупштина поново расписује јавни конкурс за избор председника Комисије или члана Савета који није предложен или изабран у року од 15 дана од истека рока за подношење пријава на јавном конкурс, односно од дана одлучивања одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија или Народне скупштине.

Члан 15.

Овим чланом прописује се дужина трајања мандата председника Комисије и члана Савета, могућност реизбора, као и дан ступања на функцију.

Члан 16.

Одређују се ситуације у којима престаје функција председника и члана Савета. Поред истека мандата, функција престаје и подношењем оставке, разрешењем, испуњавањем општих услова за пензију.

Како би се обезбедио континуитет у раду Комисије у случају да је председнику Комисије престала функција пре истека мандата, овај члан прописује да надлежни одбор Народне скупштине именује вршиоца функције председника Комисије међу члановима Савета. Такође, у случају да мандат председника Комисије или члана Савета истекне пре окончања поступка избора овим чланом прописано је да настављају са радом у складу са овим законом до окончања поступка избора.

Члан 17.

Један од начина престанка функције председника Комисије и члана Савета је разрешење. Овим чланом детаљно се уређује поступак разрешења председника Комисије и члана Савета, као и основ за разрешење. Такође, одређено је да иницијативу за покретање поступка разрешења може поднети председник Комисије, Савет, секретар Комисије или надлежни орган за спречавање корупције. Ако је поступак покренут надлежни одбор може до шест месеци удаљити са функције лице против кога је поступак покренут у ком случају именује вршиоца дужности председника међу чланова Савета.

Савет ће наставити са радом иако престане функција председника или члана Савета све док је могуће несметано функционисање, односно доношење одлука прописаном већином.

Члан 18.

Савет је колегијални орган који одлучује већином гласова од укупног броја чланова изабраних на функцију. У случају једнаке поделе гласова одлучује глас председника Комисије.

Имајући у виду да Савет доноси све одлуке и да се бира да би одлучивао у сваком конкретном случају није дозвољено уздржавање приликом гласања, изузетак представља гласање о предмету када постоји сукоб интереса у смислу прописа којима се уређује сукоб интереса. Ради обезбеђивања несметаног свакодневног функционисања и доношења одлука предвиђа се да Савет на предлог председника бира заменика председника из својих редова на период од годину дана, који би имао сва права и обавезе председника када је он одсутан.

Члан 19.

Комисија има Статут који доноси Савет и који се објављује у Службеном гласнику Републике Србије.

Члан 20.

Специфичност послова који су дати у надлежност Комисији одређују и потребу да се пропише неспојивост функција и послова које могу да обављају председник и чланови Савета. Наиме, Комисија одлучује о правима и обавезама и давалаца и корисника државне помоћи те стога је функција неспојива са функцијом у државним органима, радом у државном органу или органу јединице локалне самоуправе, код носилаца јавних овлашћења или других органа који могу бити даваоци државне помоћи. Ограничења постоје и у погледу корисника државне помоћи па тако председник или члан Савета не сме имати својински удео већи од 3% у учеснику на тржишту који могу бити корисници државне помоћи. Поред наведених постоје и општа ограничења која се односе на обављање других послова који нису спојиви са обављањем јавне функције или који би могли негативно да утичу на самосталност, непристрасност и углед Комисије. Имајући у виду да председника Комисије и чланове Савета на функцију бира Народна скупштина и да им је поверено да врше јавна овлашћења они представљају јавне функционере, те се на њих примењују сва правила закона којим се уређује спречавање корупције.

Члан 21.

Комисија је самостална и независна организација која врши јавна овлашћења и којој су за обављање послова неопходна финансијска средства. У циљу обезбеђења финансијске независности овај члан уређује независно и самостално располагање финансијским средствима Комисије. За разлику од других организација и агенција које имају сопствене приходе из накнада и такси које наплаћују за издавање одређених аката, а Комисија не обавља такву врсту послова па с тим у вези нема сопствене приходе. Сврха ове организације је да оцењује усклађеност државне помоћи са аспекта испуњености услова прописаних овим законом. Полазећи од тога ко може бити давалац државне помоћи (надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима) јасно је да се финансирање не може обезбедити из непореских прихода (такса и накнада). Због тога је неопходно за функционисање Комисије обезбедити средства у буџету Републике Србије у складу са финансијским планом који ће утврдити Савет, а на који ће Народна скупштина дати сагласност.

Чл. 22-25.

Како би се обезбедила функционална раздвојеност службе која води поступке и Савета као органа који доноси одлуке детаљно је уређен статус запослених Стручној служби у Комисији. Наиме, како се послови за које је надлежна Комисија односе на специфичне послове утврђивања постојања и оцене усклађености државне помоћи са правилима о контроли државне помоћи неопходно је додатно ојачати овлашћења,

капацитете и надлежности запослених у Стручној служби Комисије. Ово нарочито из разлога интензивирања захтева и потребе усклађивања прописа са прописима Европске уније и поступања Комисије у складу са праксом Европске комисије, а у оквиру процеса европских интеграција.

Стручну службу чине контролори, виши аналитичари, аналитичари и стручни сарадници који обављају стручне послове из надлежности Комисије.

У погледу права и обавеза запослених у Комисији примењују се одредбе закона које уређују права државних службеника и намештеника, на примања запослених у служби Комисије примењују се прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника, док је плата председника Комисије и плата члана Савета одређена у висини плате председника односно судије Врховног касационог суда.

Чл. 26-27

Имајући у виду да се овим законом регулише посебан управни поступак, овим чланом одређена је супсидијарна примена Закона о општем управном поступку.

Својство странке увек има давалац државне помоћи, односно подносилац пријаве државне помоћи. Странка у поступку не може бити предлагач прописа када се спроводи претходна контрола прописа, јер се у конкретној ситуацији не води поступак, већ Комисија издаје мишљење. Странка може бити давалац или скуп давалаца који подносе пријаву у поступку претходне контроле, односно који су као такви означени у поступку накнадне контроле. Својство странке у смислу овог закона нема корисник односно подносилац иницијативе за покретање прелиминарног поступка и поступка накнадне контроле. Наиме, како Комисија не решава о правима и обавезама корисника државне помоћи, већ оцењује да ли је у поступку претходне или накнадне контроле помоћ усклађена, извршено је јасно опредељење и у погледу корисника односно подносиоца иницијативе.

Имајући у виду обавезу пријаве у претходној контроли (прописа и поступка по захтеву странке), терет доказивања у погледу усклађености државне помоћи је увек на подносиоцу пријаве.

Члан 28.

У намери да се потенцијалним даваоцима поједностави и омогући информација да ли одређена помоћ може имати карактер државне помоћи, односно да ли постоји обавеза пријаве, овим чланом је дефинисано обавештење о потреби пријаве државне помоћи. Давалац државне помоћи може доставити Комисији нацрт или предлог акта у циљу добијања обавештења о потреби пријаве државне помоћи и уколико достављени акт представља основ за доделу државне помоћи, обавештење из овог члана може да садржи и врсту државне помоћи коју давалац мора да пријави.

Члан 29.

Комисија утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи са правилима о додели државне помоћи. Приликом оцене, Комисија износи ниво усклађености, и то као усклађена, делимично усклађена или неусклађена државна помоћ, при чему она помоћ која је оцењена као неусклађена је недозвољена државна помоћ. Поступањем, прати се стање на тржишту, са намером идентификовања потенцијалних дисторзија које евентуално могу настати доделом неусклађене државне помоћи.

Члан 30.

Овим чланом се дефинише институт нове државне помоћи која мора бити пријављена Комисији у случају да се додељује на основу акта који представља шему државне помоћи, на основу акта даваоца унапред одређеном кориснику (индивидуална државна помоћ) или као индивидуална државна помоћ на основу шеме државне помоћи, чија планирана вредност, без обзира на врсту и број инструмената доделе, износи најмање десет милиона евра у динарској противвредности.

Такође, овај члан утврђује да је подносилац пријаве Комисији предлагач прописа, давалац или скуп давалаца државне помоћи и да је пријава потпуна ако садржи податке и информације на основу којих Комисија може правилно и потпуно да утврди чињенично стање, односно оцени да ли је државна помоћ усклађена, при чему ако државну помоћ за јединствен циљ и намену путем истог или различитог инструмената додељује више давалаца, пријаву државне помоћи подноси први давалац или скуп давалаца.

Сходно томе, прописано је да Влада ближе уређује садржину и облик пријаве, уз одређење да мора садржати све податке и информације неопходне за одлучивање Комисије. Такође, јасно је идентификован подносилац пријаве који је и одговоран за тачност и истинитост података наведених у пријави. Претходна контрола је поступак пред Комисијом који се покреће пријавом државне помоћи. Неопходно је истакнути да се претходна контрола јавља у два облика (претходна контрола прописа и претходна контрола акта који није пропис), и да се у оба случаја подноси пријава државне помоћи.

Члан 31.

Ради усклађивања са најважнијом одредбом Уредбе Савета ЕУ 2015/1589 која се односи на клаузулу о мировању (standstill clause), овим чланом се прописује као правило да није дозвољено додељивање државне помоћи без претходне пријаве државне помоћи и одлуке Комисије о оцени усклађености пријављене државне помоћи.

Члан 32.

Овим чланом се прописује претходна контрола прописа и дужност предлагача односно доносиоца прописа да предлог прописа достави Комисији, ради оцене усклађености са правилима о додели државне помоћи. Комисија ће мишљењем у року од 60 дана од дана пријема потпуне пријаве оценити усклађеност прописа. Уколико пропис не садржи довољно услова или критеријума за оцену, у мишљењу се назначавала неопходност прописивања допунских услова или обавеза пријаве индивидуалне помоћи.

Члан 33.

Овим чланом се предвиђа обавеза прибављања мишљења Комисије пре доношења прописа.

Члан 34.

Овај члан прописује накнадну контролу прописа, тачније, ако Комисија дође до сазнања да је пропис који садржи основ за доделу државне помоћи донет без претходне оцене Комисије доноси мишљење којим се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи. Комисија доноси мишљење о обавези и начину усклађивања са овим законом ако оцени да је пропис делимично усклађен или неусклађен са правилима за доделу државне помоћи.

Члан 35.

Поступак претходне контроле покреће се пријавом државне помоћи која се додељује на основу акта који није пропис, а коју је дужан да достави давалац.

Предвиђена је могућност одбацивања пријаве решењем Комисије ако пријава није потпуна или ако странка не уреди пријаву по налогу Комисије, ако акт не представља основ за доделу државне помоћи или није у надлежности Комисије.

У случају да је акт донет без претходне одлуке Комисије, Комисија наставља контролу у прелиминарном поступку или у поступку накнадне контроле.

Уколико има довољно података за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања поступак претходне контроле Комисија окончава доношењем решења у року од 60 дана од дана пријема потпуне пријаве.

Члан 36.

Предвиђена је могућност да странка у поступку у сваком тренутку може одустати од већ поднете пријаве, о чему ће председник Комисије донети решење о обустави поступка. Поред тога, остављена је и могућност да странка у поступку измени и допуни пријаву, све до тренутка доношења решења Комисије. Стога, из разлога начела делотворности предвиђеним Законом о општем управном поступку, рокови одлучивања Комисије се сукцесивно померају и почињу изнова тећи пријемом потпуне пријаве, што је у складу са праксом органа који поступају у сличним или истоветним ситуацијама.

Члан. 37.

Уређено је да свака заинтересована страна може доставити иницијативу за покретање поступка накнадне контроле. Поред конкурената и других лица који су дужни да докажу свој правни интерес, остављена је могућност подношења иницијативе како од стране даваоца тако и од стране корисника државне помоћи. С тим у вези, давалац државне помоћи може поднети иницијативу уколико сматра да се средства користе супротно намени, док корисник то може урадити из разлога правне сигурности уколико сматра да трансакција садржи елементе државне помоћи. Остављено је да Комисија ближе уреди облик и садржину иницијативе. Уколико то оцени неопходним, Комисија може затражити од подносиоца иницијативе допунске информације, податке или документа, укључујући и обавезно обавештење подносиоца иницијативе. Ако подносилац иницијативе за покретање поступка накнадне контроле није доказао правни интерес или се пак ради о анонимној иницијативи, Комисија неће донети обавештење о исходу иницијативе али ће свакако анализирати достављене податке и документацију и уколико сумња да се ради о неусклађеној државној помоћи покренуће поступак накнадне контроле на основу сопствених информација.

Члан 38.

У односу на решење из претходног закона промењен је назив овог поступка па се тако овај поступак уместо претходни поступак накнадне контроле зове прелиминарни поступак у накнадној контроли. Комисија је кроз праксу увидела да је назив поступка често доводио у забуну даваоце државне помоћи, није било јасно када се покреће претходни поступак, а када је у питању претходна контрола акта.

У оквиру накнадне контроле постоји јасна разлика између прелиминарног поступка и поступка накнадне контроле. Прелиминарни поступак који је предмет овог члана регулише поступање поводом сазнања Комисије да су на основу одређеног акта који није пропис додељена средства која се могу односити на државну помоћ, док је а покретање поступка накнадне контроле потребна основана претпоставка да је помоћ додељена или се користи супротно правилима. Разлог за наведену дистинкцију се налази у чињеници да опште сазнање о додељеним средствима често не кореспондира са оценом да се ради о неусклађеној (недозвољеној) државној помоћи. Стога, било је неопходно обухватити ситуације и дефинисати поступање Комисије када се накнадно

(стога и накнадна контрола) на основу општих сазнања дође до података који указују да додељена средства која претходно, и поред обавезе, нису пријављена Комисији али да је државна помоћ усклађена. Слично, обухваћена је ситуација према којој се утврди да додељивање одређених средстава нема карактер државне помоћи. Поступак се покреће закључком, који се доставља даваоцу државне помоћи на изјашњење, при чему против самог закључка није дозвољена посебна жалба и закључак о покретању прелиминарног поступка може се побијати тужбом против коначног решења Комисије. До доношења решења у прелиминарном поступку, Комисија може да наложи даваоцу меру којом се налаже привремено обустављање доделе државне помоћи или привремени повраћај државне помоћи у складу са овим законом. Наведеним се спречава даље коришћење потенцијално неусклађене државне помоћи којом се може прекомерно нарушити конкуренција на тржишту.

Ако се утврди да су средства додељена супротно одредбама овог закона, Комисија наставља контролу у поступку накнадне контроле.

Члан 39.

Овим чланом је прописано да ће Комисија покренути поступак накнадне контроле по службеној дужности, када основано претпостави да је државна помоћ додељена супротно одредбама овог закона односно да се користи или је коришћена супротно одредбама закона.

Закључак Комисије садржи разлог за покретање поступка, као и позив свим заинтересованим лицима који располажу подацима, исправама или другим релевантним информацијама, да их доставе Комисији. Закључак о покретању може се побијати само тужбом против коначног решења.

Поступак накнадне контроле Комисија окончава доношењем решења које садржи оцену усклађености, при чему, до доношења решења Комисија може да наложи даваоцу меру привременог обустављања доделе државне помоћи или привремени повраћај државне помоћи у складу са овим законом.

Члан 40.

Ако у поступку накнадне контроле основано претпостави да је државна помоћ неусклађена, Комисија, пре доношења одлуке обавештава странку о битним чињеницама, доказима и осталим елементима на којима ће заснивати решење и позива је да се изјасни у року који не може бити краћи од 20 дана.

Члан 41.

Предлогом закона је остављена могућност странци у поступку да пре доношења коначне одлуке може да достави Комисији захтев за прекид поступка са предлогом мера које је спремна добровољно да предузме у циљу усклађивања конкретне државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи. Наиме, предвиђено је да захтев, поред предложених мера, садржи услове и рокове за извршење таквих мера које ће Комисија појединачно да цени. Стога, у зависности од ситуације, Комисија може захтевати допуну предложених мера у циљу успостављања одговарајућег степена усклађености са правилима за доделу државне помоћи. Уколико утврди да је захтев основан Комисија доноси решење, којим се одређују мере и рокови за извршење. Када странка у потпуности изврши предложене мере, Комисија решењем обуставља поступак. Циљ овог института представља ефикасније отклањање тржишних поремећаја насталих као последица доделе неусклађене државне помоћи.

Члан 42.

У складу са правилом да је овлашћено службено лице дужно да утврди правилно и потпуно чињенично стање у поступку, те да изведе све потребне радње у том циљу, овом одредбом је јасно назначено ко спроводи и именује овлашћено лице. У односу на претходни закон као новина уводи се службена легитимација коју издаје председник Комисије, с тим да Влада ближе прописује облик и садржину службене легитимације.

Члан 43.

Прецизирају се права странке у поступку, а нарочито наглашава право на изјашњавање и достављање доказа.

Члан 44.

Овим чланом је предвиђена могућност и право на обавештавање о току поступка свих лица која докажу правни интерес за праћење поступка, а која нису странка у поступку. На овакав начин се омогућава да и лица која нису поднела иницијативу имају право на информисање о току поступка, односно лица на основу чије иницијативе је покренут поступак остану у току са поступком.

Члан 45.

Предвиђена је обавеза странке у поступку, корисника или трећих лица да доставе информације, податаке и докумената. Овим чланом је направљена јасна разлика између захтева и закључка којим се налаже достава података, нарочито када се тражени подаци налазе код лица која нису странка у поступку. У случају непоступања по закључку или поступања супротно налогу, Комисија може одредити процесни пенал у складу са овим законом. Имајући у виду да није могуће наложити процесни пенал државним органима и органима државне управе, у случају непоступања странке у поступку (даваоца државне помоћи), Комисија подноси захтев за покретање прекршајног поступка.

Члан 46.

Спровођење непосредног увида је могуће у случају када и поред уверавања даваоца државне помоћи да је одређена помоћ усклађена, постоји довољно доказа за основу претпоставку да она није усаглашена. Најчешће такве ситуације се доводе у везу са давањем нетачних или непотпуних података од стране даваоца или корисника. За разлику од сличних института који постоје у позитивно правним прописима (ненајављени увиђај према Закону о заштити конкуренције), овај институт се превасходно односи на „најављени” увиђај и предвиђено је шта овлашћено лице може урадити приликом спровођења непосредног увида. Циљ наведене одредбе представља правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања, које није на други начин могуће утврдити.

Члан 47.

Овим чланом је предвиђена јасна процедура као и критеријуми за одређивање заштите података. Предвиђено је да предмет заштите могу бити подаци који су достављени, прикупљени или стављени на увид Комисији. Као услов за одређивање заштите представља могуће наступање значајне штете, уколико се такви подаци објаве, за лица којима припадају ти подаци или на које се односе, или би дошло до значајног отежавања вођења поступка пред Комисијом. Подаци се штите искључиво по захтеву за заштиту података, док се уз захтев за одређивање заштите података доставља и верзија поднеска у којој су такви подаци искључени (анонимизирана верзија). Имајући у виду да о заштити података одлучује председник Комисије решењем, уколико захтев није оправдан могуће је искористити правни лек у виду жалбе о којој одлучује Савет.

Подаци о идентитету подносиоца иницијативе или даваоца података, се могу ускратити, односно неће се учинити доступним јавности и другим заинтересованим лицима, због потенцијалне штете. Циљ ове одредбе представља детаљније уређење овог института који је од нарочитог значаја са становишта транспарентности доделе државне помоћи.

Члан 48.

У циљу повећања транспарентности рада Комисије, у односу на претходно законско решење када су одлуке Комисије објављиване само на интернет страници Комисије, ново законско решење предвиђа да се сви акти којим се одлучује о усклађености државне помоћи, као и закључак о покретању поступка накнадне контроле објављују у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Комисије. Такође, Комисија објављује на својој интернет страници и годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији пошто га усвоји Влада, као и извештај о раду Комисије пошто га усвоји Народна скупштина.

Члан 49.

Поред већ прописане сарадње са државном ревизорском институцијом и буџетском инспекцијом, нови закон предвиђа сарадњу и са министарством надлежним за унутрашње послове при пружању помоћи у извођењу појединих радњи у поступку, а нарочито код непосредног увида у складу са законом.

Члан 50.

У циљу повећања транспарентности државне помоћи, Комисија води Регистар државне и *de minimis* помоћи који представља јединствену електронску базу података и садржи податке о пријави државне помоћи и додељеној државној помоћи, односно податке о даваоцу, кориснику државне помоћи, правном основу за доделу, врсти, инструменту и износу државне помоћи и податке о додељеној и исплаћеној *de minimis* помоћи.

Овим чланом је прописана и обавеза даваоца државне помоћи да води евиденцију о додељеној државној и *de minimis* помоћи и да те податке унесе у регистар у року од 20 дана од дана доделе, односно исплате средстава.

Новина у закону је и прописана надлежност службе Владе надлежне за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе, да успоставља Регистар и обезбеђује техничке услове за његов несметан рад.

Члан 51.

Овим чланом се утврђује могућност Комисије, да на захтев Владе или на сопствену иницијативу, спроведе анализу утицаја одређене врсте или инструмента државне помоћи, на развој одређене привредне делатности или тржишта.

За потребе ове анализе, Комисија може користити податке или документа, прибављене у поступцима контроле и то у мери у којој се не угрожавају пословни или други поверљиви подаци који су као такви означени у поступку.

Такође се прописује обавеза даваоцу, кориснику и другом учеснику на тржишту, да на захтев Комисије доставе тражене податке или документа, потребна за спровођење ових анализа.

Члан 52.

Овим чланом се први пут прописује дефиниција евалуације и обавеза даваоцу државне помоћи да спроведе евалуацију шеме државне помоћи, на основу плана евалуације, који се доставља Комисији на претходну сагласност.

Евалуација шеме државне помоћи представља оцену позитивних и негативних ефеката шеме државне помоћи, при чему се позитиван ефекат оцењује на основу тога да ли је остварен циљ шеме и да ли је шема имала подстицајни ефекат, а негативан ефекат се оцењује на основу тога какав је шема имала утицај на тржиште и конкуренцију, тј. да ли је државна помоћ која се додељивала на основу те шеме била пропорционална и да ли је инструмент био примерен. Давалац спроводи евалуацију да би могао да утврди да ли је шема државне помоћи испунила очекиване циљеве и у којој мери.

Поступак евалуације шеме државне помоћи ближе се уређује подзаконским актом који доноси Влада.

Чл. 53-55.

У циљу повећања транспарентности државне помоћи и рада Комисије, наведени чланови уређују обавезу Комисије да изради Извештај о раду Комисије, Годишњи извештај о додељеној државној помоћи и Годишњи извештај о попису шема државне помоћи.

Извештај о свом раду, Комисија је обавезна да поднесе Народној скупштини, до краја марта текуће године за претходну годину.

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи, који садржи податке о исплаћеној или на други начин реализованој државној помоћи, укупном износу *de minimis* помоћи, као и податке о укупно исплаћеној помоћи (подстицајима) у сектору пољопривреде и рибарства, Комисија је обавезна да сачини и достави Влади на усвајање до краја текуће године за претходну годину. Чланом 54. прописан је изузетак у погледу момента доделе државне помоћи, који за потребе израде годишњег извештаја о додељеној државној помоћи јесте дан исплате средстава кориснику или дан када је државна помоћ реализована на други начин.

Годишњи извештај о попису шема државне помоћи који садржи листу аката са оценом усклађености и препорукама Комисије, сачињава Комисија на основу података добијених од давалаца државне помоћи до краја фебруара текуће године за претходну годину.

Комисија је обавезна да, до краја марта текуће године, Годишњи извештај о попису шема достави Влади Републике Србије на информисање, како би била обавештена о свим мерама које су на снази, а по основу којих се додељује државна помоћ.

Члан 56.

Како би се унапредила ефикасност примене законских решења, овим чланом су предвиђене врсте управних мера које Комисија може да одреди у току прелиминарног поступка или поступка накнадне контроле. Основна мера која се може одредити представља меру понашања као привремено или трајно обустављање вршења радњи доделе помоћи. Привремено обустављање се може изрећи већ на самом почетку прелиминарног поступка или поступка накнадне контроле и може представљати саставни део закључка којим се поступак покреће.

Ново законско решење предвиђа и меру привременог повраћаја која се може одредити у прелиминарном поступку и поступку накнадне контроле до доношења одлуке Комисије. Када Комисија основано сумња да је државна помоћ неусклађена и процени да може да нанесе значајну штету конкуренту корисника она налаже меру привременог повраћаја, у циљу што мање штете на тржиште која је већ једним делом учињена доделом неусклађене државне помоћи, али се на овај начин спречава да дође до још већих дисторзија тржишта.

Међутим, најзначајнији институт из европске правне тековине и мера коју Комисија може да одреди, представља мера повраћаја државне помоћи. Наиме, уколико утврди неусклађеност, Комисија коначним решењем налаже даваоцу државне помоћи да изврши повраћај додељеног износа државне помоћи, увећаног за законску затезну камату. Исти члан предвиђа могућност ослобођења повраћаја износа затезне камате, у случају када би то довело до стечаја или престанка обављања пословне делатности корисника. Овакве ситуације могу да буду честе, нарочито у околностима уколико је државна помоћ додељена значајно раније (у границама рокова застарелости), а с обзиром да се затезна камата обрачунава почев од дана коришћења те помоћи до дана повраћаја искоришћеног износа. Суштина мере повраћаја државне помоћи мора да буде успостављање равнотеже и здраве конкуренције на тржишту, а не уклањање једног од учесника са тржишта, што као крајњи ефекат може имати умањење броја активних учесника на тржишту, самим тим и ефикасне конкуренције.

Ради ефикасности спровођења мера привременог повраћаја и повраћаја државне помоћи, уведена је обавеза даваоцу државне помоћи, да без одлагања, донесе акт којим се налаже повраћај или привремени повраћај у складу са одлуком Комисије.

Тренутком одређивања неких од наведених мера, Комисија обавештава државну институцију надлежни за послове ревизије и послове буџетске инспекције, имајући у виду делокруг послова који обављају, а с обзиром да је неопходно испратити ваљано да ли се и у којој мери одлуке Комисије поштују.

Члан 57.

Овим чланом прописује се мера процесног пенала која се огледа у томе да Комисија може, кориснику или учеснику на тржишту одредити меру процесног пенала у износу од 50.000,00 динара до 500.000,00 динара за сваки дан понашања супротно налогу Комисије, односно непоступања по том налогу. Распон износа процесног пенала је одређен имајући у виду могућност да лица којима се изриче мера могу бити мали и средњи привредни субјекти. Максимални износ је ограничен на 5% вредности просечног дневног прихода корисника или другог учесника на тржишту, док укупни износ мере процесног пенала не може бити већи од 1% укупног годишњег прихода корисника или другог учесника на тржишту оствареног на територији Републике Србије у претходној пословној години. Као изузетак од одређивања мере пенала, прописана је ситуација уколико корисник или други учесник на тржишту докаже да би довела до стечаја или престанка обављања пословне делатности корисника или отежаног пословања.

Члан 58.

У циљу ефикасније примене правила о додели државне помоћи у пракси и ради заштите правног поретка, ново законско решење предвиђа увођење новчаних казни за прекршаје из овог закона. Наведено је било неопходно, јер се у пракси дешавало да без обзира на обавезе прописане законом, даваоци нису поступали у складу са законом и налозима Комисије. Наведеном одредбом се обезбеђује већа дисциплина у примена прописа у области контроле државне помоћи, поштовање предвиђених рокова, достава потпуних и тачних података, као и благовремено и уредно поступање по налозима Комисије. Распон новчаних казни је усклађен са важећим прописима којима су регулисани прекршаји.

Члан 59.

Против коначног решења Комисије може се водити управни спор. Тужба се подноси Управном суду у року од 30 дана од пријема решења. По захтеву тужиоца Комисија може да одложи извршење решења до правоснажности судске одлуке, док

само подношење тужбе не одлаже извршење решења. Савет доноси одлуку о одлагању најкасније до истека рока за повраћај државне помоћи. У споровима покренутим против решења Комисије, суд може да одлучи у спору пуне јурисдикције ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Члан 60.

У погледу застарелости, најважнија околност представља опредељење да Комисија не може наложити повраћај државне помоћи по истеку периода од десет година. Застарелост се прекида сваком радњом Комисије или странке у поступку након чега рок почиње поново да тече.

У складу са позитивним прописима, неопходно је обрадити и тренутак вођења евентуалног управног спора, као и правни статус застарелости у тој ситуацији.

Ново законско решење предвиђа рок од три године од дана пропуштања извршења радње или обавезе наложене од стране Комисије, а ради потпуног усаглашавања са Уредбом Савета ЕУ 2015/1589.

Чл. 61.– 67.

Уређују се прелазне и завршне одредбе.

IV. Финансијска средства

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије.